

EEN DODELIJK KAARTSPEL

*Voor Caroline,
snelstromende rivier
van inspiratie*

Van Rom Molemaker verscheen eerder:

Crisis

Drijfjacht

Uit de schaduw

Moord op school

De kleur van bloed

WWW.UITGEVERIJHOLLAND.NL

WWW.ROMMOLEMAKER.NL

ROM MOLEMAKER

EEN DODELIJK
KAARTSPEL

UITGEVERIJ HOLLAND - HAARLEM

*Dank je wel, Joke, voor je scherpe blik en de ruimte die je me geeft
en dank je wel, Marieke, voor je luisterend oor in zware tijden*

2018

Omslag: Nanja Toebak

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Rom Molemaker, 2017

ISBN 9789025113643

NUR 283-284

www.uitgeverijholland.nl

‘Let op.’ Poppe wees naar een eend die op het water van de rivier dreef. Hij had een klein steentje gepakt, mikte, en gooi-
de. Het steentje kwam vlak voor de eend in het water terecht.
Het beest schrok op en zwom haastig naar de overkant.

‘Mis,’ zei Poppe. Hij pakte nog een steentje.

‘Laat dat beest met rust, Poppe,’ zei ik. ‘Hij kan er ook niks aan doen.’

Poppe en ik hadden een van die momenten dat we geen zin hadden om te werken. Dat deden we al genoeg: Poppe in de mandenvlechterij van zijn vader en ik in de herberg van de mijne: *Het Hanengekraai*. We waren allebei vijftien jaar.

‘We worden zwaar uitgebuit,’ zei ik.

‘Ik krijg nauwelijks tijd om te groeien,’ zei Poppe. Hij gooide het steentje in het water, deze keer een eind bij de eend van-
daan. Poppe was een kop kleiner dan ik.

We waren die ochtend Havelgem, ons dorp, uitgelopen en lagen vlak naast de rivier in het gras. Het was een zonnige morgen en alleen al de gedachte aan werken maakte me moe.

‘Als ik nou een hond was, net als Meur, dan had ik een lui le-
ventje,’ zei Poppe. ‘De hele dag in de zon liggen, lekker.’

‘Als het niet regent,’ zei ik.

‘Als het regent lig ik niet in de zon.’ Poppe bleef onverstoor-
baar. ‘Dan lig ik de hele dag lekker binnen.’

‘Nou, nogal saai.’

‘Lekker. Geen gezeur aan mijn kop, geen: Schiet eens op Pop-
pe, het moet af. Geen: Als je de rest van de week te eten wilt hebben zul je er hard voor moeten werken, dat moet ik ook.’

‘Ja, ja.’ Ik lag op mijn rug en keek naar de wolken. Ik dacht aan thuis, aan de herberg, mijn vader en mijn moeder. Ze wilden dat ik later de herberg zou overnemen. Ik vroeg me al een tijd af of ik dat wel wilde. De wereld was groter dan Havelgem, wist ik. Ik draaide me op mijn zij. ‘Zeg, Poppe,’ zei ik. ‘Hou jij van avontuur?’

‘Misschien,’ zei hij. ‘Als het niet te vermoeiend is.’

‘Nee, serieus. Als je niet moe wilt worden bereik je nooit iets.’

‘Wat wil je bereiken dan?’

‘Weet ik nog niet. Soms denk ik dat ik weg wil, de wereld in. Naar de stad.’

‘Meen je dat? Hij keek me vragend aan. ‘Zó’n avontuur?’

‘Misschien, zei ik net.’

‘Hm.’ Hij plukte een grasspriet en stak hem tussen zijn tanden. We lagen een tijdje zonder iets te zeggen in het gras. Ik zuchtte een keer diep, en Poppe lachte.

‘Ik weet een veel leuker avontuur,’ zei hij. ‘Daar hoeven we ook niet voor weg.’ Hij wachtte tot ik iets zei, maar dat deed ik niet. Ik wachtte af.

‘We kunnen natuurlijk Meur gaan pesten,’ zei hij. ‘Altijd lollig. En we kunnen Bella gaan bespioneren, nog lolliger.’

Bella was dienstmeid in de herberg. Ze was stevig, blond, rond en mollig. En ze was dol op mannengezelschap.

Ik stond op. ‘Vooruit dan maar,’ zei ik, met nog een zucht.

‘Maar ik hoop echt dat er eens iets gebeurt. Iets spannends.’

We liepen terug naar de herberg. Ik zag Rudger, Poppes vader, op het bankje zitten. Naast hem zat Bertout. Meur lag aan zijn voeten. Het zag er saai en een beetje suffig uit.

‘Nou, geen avontuur te zien,’ zei Poppe. ‘Als je avontuur wilt zul je er zelf voor moeten zorgen.’

Maar ja, Poppe kon niet in de toekomst kijken natuurlijk. Dat kan niemand.

Zwarte vogels, roeken.

Ze vlogen in een grote zwerm rond boven de bosrand. Hun onheilspellend gekras vulde de lucht. Er waaide een kille windvlaag voor ze uit.

‘Roeken,’ zei Bertout. ‘Rotvogels.’

Over de weg kwam een vrouw naar het dorp toe lopen. Het had al een tijd niet geregend en alles in en rond Havelgem was kurkdroog. Het was windstil. Het stof wolkte op onder haar voeten bij elke stap en bleef bijna bewegingloos boven de weg hangen.

Meur tilde zijn kop iets op en gromde zacht.

Naast Bertout, op het bankje voor de herberg, zat Rudger. Hij had zijn mandenvlechters onbemand achtergelaten en was naar de herberg gekomen om een flinke pul bier te drinken. Veel te warm om te werken.

‘Moet je daar aan zien komen,’ zei hij terwijl hij aan zijn ribbenkast krabde. ‘Wat een lelijk oud wijf.’

‘Wat je zegt,’ zei Bertout. Hij spuwde op de grond. ‘Een wrak met vodden aan als je het mij vraagt.’

Ik stond samen met Poppe in de schaduw van de luifel. We keken naar de vrouw. Haar haar stond in plukken op haar hoofd dat hier en daar kale plekken vertoonde. Haar blote benen waren blauw van de spataderen en haar voeten staken in half afgesleten schoenen. Bertout had gelijk: ze zag eruit alsof ze elk ogenblik in elkaar zou zakken van ouderdom en slijtage.

Maar dat deed ze niet. Onverstoorbaar en op haar gemak

kwam ze dichterbij. Van de hitte leek ze zich niets aan te trekken. Boven haar cirkelden de roeken. Hun trage kreten bezorgden me kippenvel op mijn armen. Ze klonken als een waarschuwing.

‘Een heks, denk je?’ zei Bertout.

‘Erger,’ zei Rudger zacht. ‘Het lijkt de duvel z’n ouwe moer wel.’

Stof, stof, stof, bij elke stap.

De duvel z’n ouwe moer, dat zou wel eens kunnen kloppen, dacht ik ongerust. En toen kwam er een waarschuwing. Ik denk dat ze had gehoord wat Rudger zei want ze keek naar hem. Iets in haar blik vonkte, flitste, knisperde en knetterde. Heel even, maar ik huiverde. Naast me hoorde ik het stokken van Rudgers adem. Meur gromde weer.

‘Ik, eh... ik stap maar weer eens op,’ mompelde Rudger. ‘Kom, Poppe.’ Hij veegde met de rug van zijn hand het zweet van zijn voorhoofd. Het was niet te zien of het van de warmte kwam of van schrik, angst zelfs. Zweet is zweet. Hij keek niet meer op of om en verdween haastig om de hoek van de herberg.

‘Volgende keer,’ zei Poppe nog even snel tegen mij voordat hij zijn vader achterna ging.

De vrouw was bij de herberg aangekomen. Ze keek naar het uithangbord waarop een haan geschilderd was.

‘*Het Hanengekraai.*’ Ze las het opschrift hardop met een stem die klonk als voetstappen op kiezelstenen en keek toen naar mij.

‘Zo jongen,’ zei ze. ‘Is de herbergier thuis?’

Ik keek naar het vlassige, grijze piekhaar, naar het gezicht als een oude gebarsten pot, naar de scherpe neus. Ik schraapte mijn keel. ‘Mijn vader is binnen,’ zei ik schor.

Ze keek me nog eens aan voor ze langs me heen naar binnen ging. De vierkante tas die ze schuin op haar rug had hangen was het laatste wat ik zag. De roeken staakten hun kreten en namen plaats in de populieren tegenover de herberg. Daar zaten ze, zonder geluid, als zwijgende wachtposten.

‘Dat mens bevalt me niet,’ zei Bertout. ‘Er is iets mee, als je het mij vraagt.’

Als je het mij vraagt. Dat was een vaste uitdrukking van hem. Niemand vroeg hem ooit iets maar dat maakte hem niet uit. Hij stootte Meur aan met zijn voet. ‘Kom, voddenbaal,’ zei hij. ‘We gaan.’

Hij ging, zonder dat iemand wist waarheen. Dat wisten we nooit. Het huisje waar hij in zijn eentje woonde was vaak leeg. Dan was hij weer eens op pad, overal en nergens heen. Dan duikelde hij iets op wat hij een eind verderop weer met een beetje winst verkocht. Zijn leven bestond uit rondzwerfen, scharrelen en vervolgens weer voor een tijdje terugkeren naar Havelgem.

Meur stond moeizaam op en volgde zijn baas. Zijn staart sleepte over de grond en trok een spoor door het stof.

Ik draaide me om en ging naar binnen.

De vrouw stond midden in de gelagkamer, onder de beroekte balken van het plafond. Alles zag er vertrouwd uit. Het rook vaag naar rook, gebraden vlees en bier. Het binnenvallende zonlicht werd getemperd door het stof aan de buitenkant van de ramen. Er waren geen andere gasten. De enige andere aanwezigen in de gelagkamer waren Brun, mijn vader, en mijn kleine broertje Luitspel. Hij kon nog maar net lopen en dribbelde vrolijk rond, nu en dan struikelend en vallend. Het oude wijf lette er niet op. Ze stond tegenover mijn vader, haar tas naast haar voeten.

‘Natuurlijk, moedertje’ zei mijn vader. ‘Ik heb zeker nog wel een kamer voor je.’ Hij keek aarzelend naar hoe ze eruitzag. ‘Als je tenminste geld hebt om ervoor te betalen,’ besloot hij. ‘Om te beginnen ben ik je moeder niet,’ zei ze kalm. ‘En geld heb ik. Misschien meer dan jij ooit bij elkaar hebt gezien.’ Ze lachte kakelend. ‘En noem me maar bij mijn naam. Zeg maar,’ - ze wachtte even - ‘zeg maar Bitterzoet.’

‘Bitterzoet?’

‘Zo is het leven, herbergier. Soms bitter en soms zoet. Bitterzoet als naam is een wijze les.’

‘Die neem ik dan maar ter harte.’ Mijn vader wenkte me. ‘Breng vrouw Bitterzoet naar de kamer achter,’ zei hij. ‘En zeg tegen je moeder dat ze wat te eten klaarzet.’

Ik knikte en bukte me om de tas van de grond te pakken.

‘Laat mij die zelf maar dragen,’ zei Bitterzoet snel. ‘Dat voelt vertrouwd.’ Er kwam even een rimpel in haar kalmte. Mijn vader fronste zijn wenkbrauwen maar hij stapte opzij en liet ons passeren.

Ik ging haar voor naar de achterkamer en opende de deur. Het was een keurige kamer, met een raam op het zuiden zodat het daglicht ruim naar binnen kon. Er stonden een tafel met een paar stoelen en een breed bed. Ze ging midden in de kamer staan terwijl ze om zich heen keek.

‘Dit is wat ik zoek,’ zei ze terwijl ze naar het raam keek. ‘Dit is precies wat ik zoek.’

Ik herinnerde me de blik waarmee ze Rudger had aangekeken, en vroeg me af waarom die me zo’n ongemakkelijk gevoel had gegeven

‘Blijft u lang?’ vroeg ik.

‘Dat hangt er vanaf,’ zei ze, terwijl ze met haar rug naar me toe door het raam naar buiten keek. Toen draaide ze zich om.

‘Dat hangt van het lot af. Hoe heet je, jongen?’

Het lot?

‘Ingel,’ zei ik.

‘Ingel,’ herhaalde ze langzaam. Ze zei het op de manier van iemand die een mals stukje vlees proeft. ‘Hoe oud ben je?’

‘Vijftien.’

‘Dan gaat het echte leven zo langzamerhand beginnen,’ zei ze. ‘Dan ben je een man aan het worden.’ Ze keek me onderzoekend aan alsof ze wilde zien hoe mijn ziel eruitzag. Alsof ze zich mijn gezicht wilde herinneren. Dus ik was volgens haar een man aan het worden. Het werd tijd.

‘Hebben jullie een goede kok?’ vroeg ze.

Ik zei dat mijn moeder de kok was en ze knikte.

‘Zeg tegen haar dat het niet uitmaakt wat ze voor me klaar-
maakt,’ zei ze toen abrupt. ‘Ik ben een makkelijke eter.’

‘Goed,’ zei ik.

‘Ga nu maar, Ingel.’

Ik ging, blij dat ik weg kon.